

TILSYNSRAPPORT

Tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap Overhalla kommune 2020

Tidsrom for tilsynsbesøket:

10.12.2020

Statsforvalteren i Trøndelag

19.08.2021

Oppfølging av tilsynet

I dette tilsynet ble det ikke avdekket lovbrudd. Tilsynet er derfor avsluttet.

Innholdsfortegnelse

1. Sammendrag
2. Bakgrunn/Formål
3. Rammer for tilsynet
4. Hovedinntrykk
5. Resultater fra tilsynet
6. Grunnlagsdokumenter
7. Deltakere

Tidspunkt for tilsynet: 10.12.2020

Tilsynssted:Digitalt

Kontaktperson i kommunen:Bente Eidesmo

Fylkesmannens tilsynsgruppe:

Dag Otto Skar, samfunnssikkerhet og beredskap, tilsynsleder
Kaja Kristensen, Samfunnssikkerhet og beredskap, tilsynskoordinator,
Marit Dypdal Kverkild, Fagdirektør helse- og samfunn,
Siri Ramberg Stav, seniorrådgiver helse- og omsorg,
Audhild Buan, juridisk seniorrådgiver helse- og omsorg

Tilsynsrapporten er godkjent av:

Fylkesberedskapssjef Dag Otto Skar
Fagdirektør helse- og samfunn Marit Dypdal Kverkild

Foreløpig rapport sendt 14.01.2021

Endelig rapport sendt 08.02.2021

Kommunens frist for oppfølgingsplan: -

1. Sammendrag

Tilsynet er gjennomført med hjemmel i lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) §29, forskrift om kommunal

beredskapsplikt §10 og lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten m.m. (helsetilsynsloven) §2.

Målet med tilsynet var å undersøke om kommunens arbeid med kommunal beredskap og helseberedskap er i samsvar med kravene til kommunal beredskapsplikt og kommunal helseberedskap.

Fylkesmannen hovedinntrykk av kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap og helseberedskap, samt resultater fra tilsynet er beskrevet under kapittel 4 i rapporten.

Fylkesmannen avdekket ingen avvik under tilsynet i Overhalla kommune.

2. Bakgrunn/Formål

Helseberedskap og kommunal beredskapsplikt er basert på de samme prinsippene og har et felles mål om beskyttelse av befolkningen.

Kommunene har ansvar for å utvikle trygge og robuste lokalsamfunn, og opprettholde

nødvendige tjenester også når lokalsamfunnet rammes av uønskede hendelser som utfordrer kommunen, enten de forekommer i fredstid, ved sikkerhetspolitiske kriser eller i væpnet konflikt.

Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i Sivilbeskyttelsesloven §29, forskrift om kommunal beredskapsplikt §10 og Helsetilsynsloven §2. I tillegg finnes tilsynshjemler i ulike særlover på helseberedskapsområdet.

Tilsynet skal følge bestemmelsene i kapittel 10 A i KommuneLoven.

Målet med tilsynet var å undersøke om kommunens arbeid med kommunal beredskap og helseberedskap er i samsvar med kravene i sivilbeskyttelsesloven §§14 og 15, forskrift om kommunal beredskapsplikt, helseberedskapsloven, forskrift om krav til beredskapsplanlegging, helse- og omsorgstjenesteloven, smittevernloven, folkehelseloven, forskrift om miljørettet helsevern og forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten.

Fylkesmannen ville undersøke om kommunen i tråd med kravene i lov og forskrift hadde:

- En beredskapsplanlegging som bygger på risiko- og sårbarhetsanalyser av uønskede hendelser som kan inntreffe i egen kommune
- En forberedt kriseorganisasjon for håndtering av uønskede hendelser, herunder;
 - en forberedt kriseledelse
 - en kriseorganisasjon som kjenner egne beredskapsplaner
 - om kommunen har sikker informasjonsstyring og plan for krisekommunikasjon
 - om alle som har en rolle i beredskapen har fått opplæring
 - om beredskapen er øvet, evaluert og oppdatert

3. Rammer for tilsynet

Tilsynet er gjennomført etter prinsippene for systemrettet tilsyn. Skriftlig revisjonsvarsel ble sendt 23.10.2020.

På grunn av pågående pandemiutbrudd ble tilsynet gjennomført digitalt 10.12.2020. Deltakerne var lokalisert på ulike kontorsteder, og kommuniserte via videokonferanse. Tilsynet ble gjennomført iht. plan med åpningsmøte, intervju med relevante personer i kommunen samt sluttmøte. Foreløpig oppsummering ble presentert i sluttmøtet.

Denne rapporten omhandler evt. avvik og andre inntrykk som er avdekket under revisjonen.

Avvik er manglende etterleving av krav i lov og forskrifter som kommunen har plikt til å etterleve innenfor kommunal beredskapsplikt og kommunal helseberedskap.

Vi gjør oppmerksom på at Fylkesmannen kun undersøker om kommunens arbeid med kommunal beredskap og kommunal helseberedskap er i tråd med lov og forskrift. Tilsynet gir derfor ikke en fullstendig vurdering av kommunens arbeid med dette.

4. Hovedinntrykk

4.1 Kommunal beredskapsplikt

Overhalla kommune har en god oversikt over risiko i kommunen. Kriseorganisasjonen i kommunen er godt organisert og forankret, hvor roller og ansvarsforhold er avklart.

Kommunen er i prosess med å revidere kommuneplanens samfunnsdel, hvor samfunnssikkerhet og beredskap er tiltenkt å være et viktig tema.

Kommunen har en helhetlig ROS-analyse vedtatt i kommunestyret i 2018. Prosessen med helhetlig ROS synes godt forankret lokalt. Analysen er utført i krisestøtteverktøyet CIM og hovedfunn er tatt inn i egen rapport med tiltaksplan. Fylkesmannen påpeker at denne rapporten med fordel kunne synliggjort hvordan minimumskrav i forskrift om kommunal beredskapsplikt er vurdert i CIM-analysen.

Kommunen har en overordnet beredskapsplan fra 2020 og har laget gode tiltakskort som følger planen. Fylkesmannen påpeker at beredskapsplanen bør vise til kommunens egne oversikter i CIM der dette er relevant. I beredskapsplanen bør videre eksisterende system for befolkningsvarsling beskrives kort.

Dagens dialog med næringslivet i kommunen kan med fordel videreutvikles i analyser og beredskapsplanlegging.

4.2 Helseberedskap

Overhalla kommune sin plan for helsemessig og sosial beredskap ble utarbeidet og ferdigstilt i 2019. I forbindelse med utarbeidelse av planen ble det foretatt en ROS-vurdering. Egne tiltakskort ligger som vedlegg til planen. Kontinuerlig arbeid med beredskap er prioritert og synliggjøres i et eget årshjul. Det er jobbet aktivt med egne tiltak i forhold til Koronaepidemien, og det er også laget en Pandemiplan. Smittevernplanen er fra 2012. Det er gamle navn og telefonnummer i planen. Revidering av smittevernplanen er påbegynt.

Fylkesmannen anbefaler at kommunen setter en frist for ferdigstilling av smittevernplanen.

Kommunen har avtale med Namsos kommune om kjøp av kommunelegetjenester. Overhalla kommune har egen lege i kommunen som er stedfortreder for kommuneoverlegen. Det er ikke beskrevet hvilke ansvar og oppgaver som kommuneoverlegen skal utføre for Overhalla kommune, men det er et behov for å beskrive ansvar og oppgaver som er tillagt kommuneoverlegen.

Det er etablert et Covid-19 møte for Midtre Namdal hvor både fagsjef helse- og omsorg og kommuneoverlegen deltar. Møteforumet oppleves som viktig, og understøtter samarbeidet mellom kommunene i Namdalen.

Det er kultur for å jobbe kontinuerlig med beredskap i pleie- og omsorgssektoren. Ansatte i sykehjem og hjemmetjenesten har egen brannberedskap, og de øver på brannberedskapen årlig. Strømbrydd er beskrevet i egen risikoanalyse, og det er strømaggregat på sykehjemmet. Det er også etablert egen beredskap for folk som mottar tjenester i eget hjem, både ved strømbrydd, flom og uvær. Det er tiltakskort for hendelsen når pasient forsvinner fra sykehjemmet.

Overhalla kommune har et veietablert Kriseteam/Posom-team. Posom-teamet rykker ut på forholdvis mange hendelser. Medlemmer i teamet deltar på relevante kurs og fagsamlinger. Det er utfordrende å få tid til øvelser, men øvelser er ikke et uttrykt behov fra teamet fordi de har så mange oppdrag.

Kommunen opplever at eksterne aktører ser på Posom-team som en blålysetat. Fylkesmannen anbefaler at dette blir belyst i egne fora, og at ulike forventninger blir diskutert.

5. Resultater fra tilsynet

Ingen avvik ble avdekket under tilsynet.

Merknad 1:

Det er behov for at kommunen evaluerer kommuneoverlegen sin rolle og funksjon.

6. Grunnlagsdokumenter

Plan/dokument	Gyldig fra	Gyldig til
Planstrategi	2020	2023
Kommuneplanens samfunnsdel	2007	2019
Kommuneplanens arealdel	2007	2019
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse	2019 (vedtatt 18.12.2018)	
Aggregert risikobilde Overhalla (CIM)	2018	
Beredskapsplan	2020	

Plan/dokument	Gyldig fra	Gyldig til
Tiltakskort		
Plan for helsemessig og sosial beredskap	2020	2024
Smittevernplan	2012	
Pandemiplan	2020	
Ros-analyse helse og omsorg	2020	2024
Infeksjonskontrollprogram Overhalla sykeheim	2020	2024

7. Deltakere

Ikke publisert her

Steinkjer, 08.02.2021

Dag Otto Skar
Fylkesberedskapssjef
Kommunal- og

Marit Dypdal Kverkild
Fagdirektør helse- og samfunn
Helse- og omsorgsavdelingen